

Labdien!

Tik baltas kupenas sen nebijām redzējuši! Prieks no nekā! Liek aizdomāties, vai šī gada vispasaules krīze, kad tika slēgtas robežas, avioreisi un samazinājās aktivitāte uz zemeslodes, dabai jāva atvilkt elpu un tā iegāja savās slīdēs, kad ziemā ir auksti un sniegs mūsu platuma grādos? Varbūt, ka tas tā nav, bet pārdomas raisa gan.

Šogad avīzē sāksim jaunu rubriku „Vai tu zināji, ka...”. Reizēm cilvēkam ir kāda interesanta aizraušānās, paradums vai īpaši sasniegumi, par kuriem citi nemaz nezina. Bet, ja tu zini kādu interesantu faktu, neturi sveci zem pūra, padalies!

Mazliet ieskatījāties atpakaļ pagātnē par „Klānu Vēstis” tapšanu, jā, gadi iet... Mainās cilvēki, to skatījums uz lietām, mainās paradumi. Patiesībā mainīgs ir viss un labi, ka tā. Aprunājos ar pirmo redaktori Daci Koļesņikovu un abas secinājām, ka mūs vieno ne tikai kopīgs vārds, bet arī siltas domas un mīlestība uz mazo, bet tik gaidīto izdevumu „Klānu Vēstis”. Priecājamies, ka avīze vēl joprojām mums ir, un tik ļoti novērtējam, ka esam šeit uz vietas un par izdevumu nav jājūsmo no tālienes. Esmu bezgala pateicīga Inārai Baltajai, kas ar lielu mīlestību un degsmi piedalās avīzes veidošanā. Un mēs nūdien nevaram žēloties, ka intervijas būtu atteiktas, cilvēki mūsu pagastā ir ļoti atsaucīgi. Ja arī kādreiz neiesaistās sarunā, tam ir objektīvs iemesls.

Jānovērtē tās mazās lietas un mazie prieki, kam te laukos tik liela nozīme. Re, kā „dižkibeles” sagriežusi lietu kārtību kājām gaisā – lauki palikuši īpaši pievilcīgi attālinātā darba veicējiem, un īpašumi laukos kļuvuši ļoti iekārojami. Varbūt tā nu beidzot ir lauku otrā elpa? Lai mums izdodas! Lai katram ir savs mīlestības darbiņš, ko darīt, un par ikdienas izklaidi nekļūst citu kļūdu meklēšana. Novērtējam to, kas mums ir, kaut mazumiņu, jo citiem varbūt nav pat tik daudz, cik mums!

Dace Kalniņa

PAGASTĀ

- Arvien biežāk sociālajos tīklos parādās foto un video ar stirnām, kuras izskatās kā apreibušas vai aklas, ļauj sevi gļaudīt un neiet prom. Nesen šādu stirnu pamanīju arī laukā pie „Ozoliņiem”. Stirna konstanti stāvēja vienā vietā nedēļu. Sazinājos ar mūsu mežzini Inesīti Skrauču, kas paskaidroja, ka šādi stirnas uzvedas, jo pārēdas rapši, kas dzīvniekiem tik ļoti garšo. Tas varbūt būtu salīdzināms ar cilvēku, kurš pārēstos konfektes. Taču cilvēka kuņģis un stirnu gremošanas orgāni ir atšķirīgi, jo pēc labumu pārēšanās dzīvniekam sekas ir letālas, arī tādēļ, ka ziemas rapšu lauki ir migloti.

Zoologi šo situāciju skaidro šādi – lapās ir liels nitrātu saturs, kas bioķīmiskos procesos pārvēršas organismā par nitrītiem. Kuņģis vairs nestrādā, kļūst bāzisks, vairs nav skābes, kas iedarbojas uz barību. Barība sāk vienkārši rūgt un vēlāk arī pūt. Vēders nestrādā, un viena no vielu grupām, kas veidojas šādā vidē, ir spirtī, tāpēc stirnas ir kā apdzērušās. Stirnai maz vajag. Ir ziņas, ka stirnas pat (vismaz uz laiku) var zaudēt redzi, līdzīgi kā tad, kad cilvēks sadzeras metilspirtu. Ja vien stirna nav pieradināta, tā ir pret dabisku uzvedību – tuvoties cilvēkam.

Savvaļas dzīvnieki maina savu uzvedību attiecībā pret cilvēku tad, kad jūtas slikti – vai nu ir smagi savainoti, vai kādas slimības nomocīti.

Dabiski, ka šādā situācijā liekas, ka varbūt dzīvniekam varam kā palīdzēt? Izrādās, ka stirnai, kam vēderā sākusies

šī pūšana, palīdzēt vairs īsti arī nevar. Arī tuvoties tai, gļaudīt, filmēt un fotografēt nevajadzētu, jo dzīvnieki ir un paliek dzīvnieki. Tie tāpat nav prognozējami.

Arī savu pamanīto stirnu pēc nedēļas lauka vidū vairs neredzēju, varbūt jau ieputināta, varbūt suņi vai citi plēsēji kā meža sanitāri savu darbu veikuši. Jā, mūsu apkaimē vairs izbrīnu nerada vilku esamība, nu jau manīti arī lūši, caunas. Makšķerniekus uz ezera ir izbiedējis lācis. Kādēļ ķepainis neguļ šādā skaistā ziemā?

- Labklājības ministrijas mājas lapā izlasāmi jaunumi sociālajā jomā, to nav daudz, bet noderīgi izlasīt pabalstu saņēmējiem. Madonas novadā maznodrošinātas māsaiņniecības ienākumu sliekšnis pirmajai vai vienīgajai personai ir 327 eiro, pārējām personām 229 eiro. Šīs summas katrs novads nosaka individuāli un tās nav visā valsts teritorijā vienādas.

- Ja tavā ģimenē visi tās locekļi ir slimi ar Covid-19 un jums nav pilnīgi neviena radnieka vai paziņu, kas atvestu pārtiku no veikala, jūs varat lūgt palīdzību sociālajā dienestā, norunāt veidu, kā par pirkumiem norēķināties, jums pārtiku atvedīs un noliks pie durvīm, lai nebūtu kontakts ar slimo personu. Esam atbildīgi un ņemam vērā, ka šāda iespēja izmantojama apstākļos, kad tiešām nav neviena, kas pārtiku atvestu. Turpinām būt saprotoši, saudzējam savu un tuvinieku veselību!

Dace Kalniņa

NOTIKUMS

„Klānu Vēstīm” – 26

Klānu plašumiem vēji pūš pāri. Liekas – vēstis nes. Atnes un aiznes. Kādas tās? Labas vai ļaunas, liksmas vai skumjas? Gan šādas, gan tādas... visvisādas! Raibas kā pati dzīve.

Pirms 26 gadiem, 1995. gada janvārī, pie jums atnāca pirmais „Klānu Vēstis” numurs. Nu sasniegts jauneklīgs vecums. Pārlapojot visus numurus, liekas neticami, cik daudz informācijas tie sniedz un glabā. Arī avīzes veidotāju – redaktoru, redkolēģijas locekļu – sastāvs laika gaitā mainījies.

Dace Koļesņikova kopā ar savu komandu bija pirmā, kas ļāvās šim atbildīgajam solim. Viņa šajā amatā bija gandrīz 12 gadus, tad stafeti pārņēma Ilze Purpļeviča, kurai astoņi gadi šajā darbā bija īsts izaicinājums. Par katru numuru būtu kas sakāms – cik prieka un cik rūpju tas sagādājis. Lielākais ieguvums, protams, ir satiktie un iepazītie cilvēki. No katra domām paņemts kas labs. No 2015. gada oktobra par avīzīti rūpi nes Dace Kalniņa.

turpinājums 2. lpp.

turpinājums no 1. lpp.

Bet nu – visu pēc kārtas.

1995. – 2000. gads

1995. gada janvāra sākumā Degumnieku pamatskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja Dace Koļesņikova pēc pagasta padomes priekšsēdētāja Dzintara Kozuļa aicinājuma „slidinājās” uz pagastmāju, jo tur tika lemts par pagasta avīzes izdošanu. Un Dace tika aicināta kļūt par avīzes redaktori. Tieši priekšsēdētājam ienāca prātā doma, ka arī Ošupes pagastam vajadzīga sava avīze, jo citos Madonas rajona pagastos avīzītes jau tika izdotas un sekmīgi darbojās. Tāpēc Dz. Kozuli var dēvēt par avīzītes „krusttēvu”. Sākumā bija doma, ka avīze būs informatīvs izdevums, kas sastāvēs no pagasta padomes sēžu lēmumiem un dažādu noteikumu un likumu publikācijām.

Avīzei nosaukumu izdomāja skolotāja Anita Pauliņa. Izskanēja jautājums – varbūt mainīt nosaukumu? Tomēr nē, jo kas gan mēs esam, ja ne klānu pušes ļaudis? Tādi esam bijuši vienmēr un vēstis, ko lasīsim, lai arī būtu – „Klānu Vēstis”. Īsi un kodolīgi. Anita Pauliņa šajā laikā ir arī avīzes fotogrāfiju autore.

Avīzes lasītāja Velta Šķēle „Kaltuvēs” rakstīja: „Nezinu, kuram ienāca prātā doma par avīzes dzimšanu, bet viņam nu gan mans vissirsnīgākais paldies. Manā sētā avīzīte tiek gaidīta ar nepacietību un, domājams, tā patīk visiem mūsu pagasta iedzīvotājiem.”

1995. gada decembra numurā Dzintars Kozulis informē: „Jau gandrīz gadu iznāk mūsu pagasta avīze, taču tikai daži cilvēki zina, ar kādām grūtībām top katrs numurs. Redaktore Dace un pagasta padomes darbinieki gādā rakstus un informāciju, pēc tam tos ved uz Madonu, kur uz Skolēnu nama datora tie tiek salikti, laboti, korigēti, ievadīti disketēs un tālāk nesti uz laikraksta „Stars” redakciju, kur tas viss tiek sagatavots un nodots drukāšanai tipogrāfijā. Bet nu mums ir sava datortehnika, ar kuras palīdzību avīzi varēs maketēt uz vietas pagastmājā, atliks tikai nodot tipogrāfijā drukāšanā.”

Sākuma gados (1995. g. nov. – 2002. g. janv.) avīzi maketē Inga Medvecka. Pamazām avīze kļūst par pagasta dzīves atspulgu. Aktuālo informāciju iesniedz sociālā darbiniece Ināra Baltā, bibliotekāre Ināra Kokare un citi darbinieki. Lasītājiem tiek pa humora devai no anekdotēm, ko iesniedz Uldis Dekters. Piemēram: „Ja bļitkotāji jau bļitko, tad drīz būs ledus. Ja nakti suņi rej, būs jāgādā malka.”

Iedzīvotāji ar avīzes starpniecību arvien biežāk sāk risināt savas savstarpējās attiecības, tāpēc Dace raksta: „Cilvēks ar

cilvēku varētu runāt tieši, ne tikai ar avīzē drukāta vārda palīdzību. Gribu aicināt atstāt personiskas dabas aizvainojumus savā pagalmā vai strīdā iesaistītā kaimiņa sētā, kur tie arī paliktu un izplēnētu, svešām ausīm nemanīti.”

2000. – 2005. gads

Avīzīte iesoļo otrajā piecgadē. Laika gaitā notiek pats interesantākais – sarunas ar cilvēkiem.

No 2002. gada janvāra avīzes datorsalikumu sāk veidot Valdis Bulats. Sākas sadarbība ar skolu avīzītēm „Kabata” (Degumnieki) un „Skolas balss” (Rupsala).

2003. gadā „Klānu Vēstis” pirmo reizi piedalās Madonas rajona pagastu avīžu konkursā „Spicā Spalva” un iegūst nomināciju „Jaunās paaudzes pasaules redzējums”, bet 2004. gadā nomināciju „Interesantākā avīzes rubrika”. Žūrijai iepatikusies rubrika „Deputāta viedoklis”.

2004. gada janvārī avīzē izskan aicinājums atsaukties cilvēku, kurš vēlētos līdzdarboties avīzes veidošanā, rakstot par Ošupes apkaimes notikumiem un cilvēkiem. Tāds cilvēks atradās. Ilze Purpļeviča, iepazīstinot ar sevi avīzes lasītājus, stāsta: „Jau pioniera vecumā rakstīju dažādus stāstiņus par skolas dzīvi laikrakstiem „Stars” un „Pionieris”. Tā Ilze pamazām sāk apciemot Ošupes puses cilvēkus, intervēt tos.

2004. gada nogalē avīzes slejās lasām pagasta avīzes Vecgada sapni: „Sava mūža deviņus gadus esmu sasniegusi, iesoļoju desmitajā. Pirmie bērna šļupsti jau aiz muguras, bet pusaudža grūtais pārmaiņu laiks vēl piedzīvojams. Deviņi gadi katram bērnam ir zelta vecums, kad vēl gribas mācīties. Kaut jaunajā gadā es spētu savās lappusēs nest tikai un vienīgi patiesus vārdus! Vēlos nest tautā ziņas par notikumiem, raibu raibiem. Sapņoju satikties ar interesantiem cilvēkiem, sapņoju būt mierinātāja tiem ļaudīm, kas noguruši no dzīves likstām, dažkārt cenšas saskatīt vissīkāko skabargu otra acī. Es vēlos būt atšķirīgu domu un viedokļu paudēja, ne soģis.”

2005. – 2010. gads

Redaktore Dace, mudinot lasītājus piedalīties avīzes veidošanā, atzīst, ka ir bijušas reizes, kad nācās „auļot” pa pagastu, lai atrastu vēl saistošu ziņu publicēšanai avīzē, jo kādā no datorlappusēm palicis balts laukums.

Desmit gadu laikā avīze mainās gan satura, gan formas ziņā. Lapojot pirmo gadu avīzes numurus, redzams, ka vārds „paldies” bija biežs viesis avīzes lappusēs. Jā, arī skaļi teiktas kritikas

netrūkst.

2007. gada janvāris nāk ar pārmaiņām. Ošupes pagasta padome, Indrānu pagasta padome un Lubānas pilsētas dome sāk izdot vienotu vietējo laikrakstu „Lubānas Ziņas”, jo ir doma veidot kopēju novadu. Avīze iznāk divas reizes mēnesī. Avīze ir bezmaksas. Pie lasītājiem nokļūst 11 kopīgi veidoti „Lubānas Ziņu” numuri.

2007. gada jūlijā ceļu pie lasītājiem atsāk „Klānu Vēstis” ar redaktori Ilzi Purpļeviču, bet maketēšanas un drukāšanas darbi notiks tipogrāfijā „Erante”.

2008. gada maijā avīzē parādās Ilvijas Krēsliņas vārds. Ilvija brīvprātīgi raksta par notikumiem pagastā, skolā, mežā, dārzā, virtuvē. Sajūta, ka Ilvija zina visu, tāpēc ir redaktore neatsverams palīgs avīzes veidošanā.

Šajā gadā avīzes slejās parādās publikācijas, kur ar humoru tiek atspoguļotas nebūšanas pagastā. Diemžēl lasītājus vairāk interesē, kas slēpjas aiz vārda Zaplīze, nekā veiksmīgs problēmu risinājums.

Šajā piecgadē avīze turpina piedalīties avīžu konkursā „Spicā Spalva”:

- 2006. gadā nominācija „Labākais brīvā laika atspoguļojums”,
- 2008. gadā trīs nominācijas: „Sais-tošākā intervija”, „Labākais brīvā laika atspoguļojums”, Ļaudonas vidusskolas Simpātiju balvu par labāko skolas dzīves atspoguļojumu,
- 2009. gadā nominācijas „Saistošākā intervija”, „Labākie problēmraksti”.

2009. gada novembrī tiek nolemts, ka visām Madonas novada pagastu avīzītēm jāiznāk vienotā A3 formātā. Par cik šis „melnbaltais palags” neliekas izskatīgs un saistošs, jau decembrī „Klānu Vēstis” tērpjas savā iepriekšējā krāsainajā „uzvalkā”.

2010. – 2015. gads

Piecgades sākumā parādās satraucošas ziņas par mazo avīžu likteni. Pagastu pārvalžu vadītājiem nav vienotas nostājas par šo izdevumu pastāvēšanu.

2012. gada aprīļa numurā parādās publikācijas, kuru autors ir Jūlijs Augusts Trops – diplomēts agronoms, strādājis par žurnālistu dažādos laikrakstos, bijis radio ziņu reportieris.

Izveidojas radoša komanda, kas ik mēnesi iesniedz dažāda satura informāciju: kultūras ziņas (Ilze Melngailē), bibliotēkas ziņas (Ināra Kokare), ziņas no feldšerpunkta (Sarmīte Saulīte), skolas ziņas (Anita Tropa, Edīte Zaube, vēlāk Vineta Bormane un Ineta Strode), intervijas un problēmraksti (Ināra Baltā), vēstures atspoguļojums (Jūlijs Augusts Trops), daudzveidīgas tēmas (Ilvija Krēs-

liņa), meža joma Inesīte Skrauča. Avīzei ir arī savs mežsargs Inesīte Skrauča, ik pa laikam kādu svarīgu informāciju iesniedz arī pagasta pārvaldes vadītājs un darbinieki. Pateicoties komandas darbam, avīzes saturs ir plašs, daudzveidīgs un lasītājam saistošs.

2015. gada augustā avīze gatavojas pārmaiņām, jo jau oktobra numuru veido atbildīgā par izdevumu – Dace Kalniņa.

Un tā, domās esmu izstaigājusi ceļu ceļus, atmiņu kamolu satinusi cieši jo cieši, lai nākamajām paaudzēm būtu, ko ritināt. Nav iespējams izskaīt cik vārdu, cik teikumu, cik lasītāju emociju šo gadu garumā krāts un kamolā tīts. Cik ar sirdi un dvēseli izjūsts un izauklēts, lai ar avīzes starpniecību to dāvinātu lasītājiem.

Avīzes vēsturē ieskatījās Ilze Purpļeviča

Lielākais gandarījums – iepazītie cilvēki

Vēlos padalīties ar lasītājiem par laiku, kad biju „Klānu Vēstis” redaktore. Tas bija 2007. gada pavasarī, kad toreizējā Ošupes pagasta padomes priekšsēdētāja Alda Jansone mani uzaicināja vadīt avīzes darbu. Piekritu, jo nenojautu, kas mani sagaida.

Vispirms tiku uzaicināta uz deputātu sapulci, kur man uzdeva dīvainus jautājumus: „Vai es te vispār kādu pazīstu? Vai man mājās ir dators? Vai es protu

rakstīt datorrakstā? Kā es strādāšu, ja neprotu vadīt auto? „

Sākums bija rūpju un raizju pilns. Saņēmu pārmetumus, iebildumus un aizrādījumus. Pēc kārtējā numura iznākšanas atkal kādam kaut kas nepatika.

Pamazām krājās pieredze, darbu ievērojami atviegloja digitālā fotoaparāta ienākšana manā ikdienā. Vairs nevajadzēja ar safotografēto filmiņu braukt uz Madonu un gaidīt, kamēr izgatavo fotogrāfijas, kas pēc tam bija jāapstrādā, lai nokļūtu avīzes slejās.

Darbs nekad nebija garlaicīgs, drīzāk notikumiem bagāts un interesants. Grūtības aizmirsās līdz ar katra jauna avīzes numura iznākšanu.

Jauna pieredze radās piedaloties pagastu avīžu konkursā „Spicā Spalva”. Žūrija vērtēja pagastu avīzes un noteica dažādas nominācijas. Man tā bija sava veida motivācija – darīt vairāk un labāk. Atmiņā palikuši braucieni uz šiem avīznieku saietiem. Vienmēr aicināju līdzī savai komandu, jo tie bija svētki mums visiem. Jūlijs Augusts Trops teica, ka ar patiesu gandarījumu apmeklē šos pasākumus, jo jūtot „gara brāļu” emociju virtojumu gaisā. Aktīvas līdzbraucējas parasti bija Ināra Baltā, Ilvija Krēsliņa, arī Iveta un Aigars Šķēji, kas bija mūsu šoferīši. Pateicos jums visiem par atbalstu un jauko, neaizmirstamo kopā būšanu!

Reiz jautāju Jūlijam Augustam Tro-

pam, pieredzējušam žurnālistam, kāpēc viņš man nedod padomu, kā darīt labāk? Viņa atbilde bija vienkārša: „Redaktore kundze, es paļaujos uz Jums!”

Laiks, kas veltīts šim darbam, nereti bijis mans brīvais laiks – brīvdienas un vakari. Šķirstot veidotās avīzes, atceros, cik viegli vai grūti radies katrs numurs, jo tas ir taustāms mana un manas komandas darba rezultāts, par kura saturu atbildību nesu es.

Par vērtīgāko ieguvumu šajā laikā uzskatu iepazītos cilvēkus. Visus tos laipnos un atsaucīgos, kas deva atļauju pārkāpt viņu mājas sliksnim, ielūkoties mūža skaistākajos notikumos, lai par tiem stāstītu citiem. Paldies tiem, kas ļāvās sevi intervēt internetvidē. Paldies sastaptajiem uz ielas, kas laipni atbildēja uz kādu negaidītu jautājumu ekspressintervijai.

Paldies pagastu avīžu redaktoriem, ar kuriem iepazinās avīžu konkursa pasākumos. Paldies tipogrāfijas SIA „Erante” darbiniekiem, īpaši gribu atzīmēt Ivetu Gailīti un Ilutu Ošu. Paldies Ošupes pagasta pārvaldei un vadītājam!

Priecājos, ka joprojām pagastā ir sava avīze, kur ar vārdu paust domas, sazināties, stāstīt. Jo, kā zināms, vārds ir smalkākais instruments, ar ko izteikt emocijas.

Ilze Purpļeviča

Būt tieši tur, savā īstajā vietā!

Katru reizi gatavojot interviju, uzrunājot cilvēku, jau esmu padomājusi, ko gribu uzzināt un tieši kāpēc šo pagastā iedzīvotāju aicinu uz sarunu. Šoreiz virtuāli iztaujāju Indiru Balto. Es teiktu – koloģisku cilvēku ar jau lielu izpratni par dzīvi. Vēl man šķiet, ka reizēm viņa redz cilvēkiem cauri. Un tad, kad manai meitai bija astoņpadsmit gadu jubileja, bet spēkā jau bija pulcēšanās ierobežojumi, lūdzu Indiru, lai uzklāj dzimšanas dienas galdu, jo, ja nevaram svinēt draugu pulkā, tad vismaz ar ko skaistu ģimenes lokā. Tas bija fantastiski! Pašreiz ir brīdis, kad viņa atgriežas darbā, un pārmaiņas vienmēr ievieš savas korekcijas.

Pastāsti par sevi!

Liekas jau, ka visi visu par man zina! Esmu Indira Baltā, trīs burvīgu bērnu mamma, sieva un pirmsskolas skolotāja savā mīļajā Degumnieku pamatskolā. Esmu dzimusi tālajā Aizputē, bet pārējos gadus uzticīgi pavadījusi savā pagastā un nu jau piekto gadu saimniekoju pati savā mājā „Briežkalnos”.

turpinājums 4. lpp.

turpinājums no 3. lpp.

Tikko atsāc darbu pirmsskolas grupiņā pēc bērna kopšanas atvaļinājuma. Ar kādām sajūtām atgriezies?

Cik ļoti gaidīju dekrēta sākumu, jo gribēju vairāk pabūt ar sevi pirms lielā notikuma, tikpat ļoti gaidu dekrēta beigas. Man ļoti patīk mans darbs! Šoreiz gan būs mazliet savādāk, jo strādāšu kopā ar diviem jauniem kolēģiem, no kuriem viens mani sauc par mammu, un atšķirību starp mammu un skolotāju nespārot. Taču esmu pārliecināta, ka viss būs kārtība, jo vairāk dari, jo vairāk vari izdarīt! Tāpat šo darbu uztveru ar lielu atbildību, jo vecāki taču uztic man pašu dārgāko – savu bērniņu. Tādēļ sadarbība ar vecākiem ir neatņemama darba sastāvdaļa. Katrs savu bērnu audzina mazliet citādāk, tādēļ svarīgi izrunāt katru vismazāko niansi, lai vecākiem viss ir skaidri saprotams, pamatots, un bērns pirmsskolas grupiņā jūtas labi.

Kā apvieno pienākumus mājās, darbā un studijās?

Man ir paveicies ar atbalsta komandu – manu ģimeni! Mans vīrs gan sākmā skubināja, lai paņemu akadēmisko gadu augstskolā, bet es negribēju, jo man nav laba pieredze ar šādām pauzītēm. Nekad jau nebūs vieglāk, vienmēr gadīsies šķēršļi, tāpēc labāk „ar pilnu tvaiku” uz priekšu! Meitas jau zina, ja mamma aiztaisa istabai durvis, tad viņu nevar traucēt, ja vien nesākas kāda „dabas katastrofa”. Tajā laikā ar visām problēmām jāvēršas pie tēta. Tad nu tētim jātiek galā ar visiem kašķiem, – ar to, ka ūdens krānā par siltu, ar to, ka biksēm vīle ne tā pagriezusies, ka zupā sāls par maz un tamlīdzīgi. Visi, kuriem ir bērni, zina, par ko es runāju. Es jau, protams, visu dzirdu, reizēm sasmejos, reizēm mani nervi to neiztur un es uzvelku savu formas tērpu ar lielo „M” burtu uz krūtīm un dodos visu glābt!

Kā tavā ģimenē sokas ar attālinātajām mācībām, tagad mācās tikai Samanta, bet pavasarī pirmajā Covid-19 vilnī mājās bija visi bērni?

Es jau varētu teikt, ka viss bija brīnišķīgi, bet nē, nē. Pirmās divas nedēļas, kamēr visi iejutāmies, saplānojām laikus, pienākumus, bija briesmīgi! Goda vārds! Pie mums vēl tajā laikā dzīvoja mans brālis Mareks, kurš mācījās tehnikumā. Tad iedomājieties, mājā esam seši cilvēki. Vienam sagatavošanas grupiņa, otram ceturta klase, trešajam tehnikums, ceturtajam lauksaimniecības kursi un piektajam augstskola, bet sestais vispār citā kategorijā, jo ir zīdāinis. Es palīdzēju visiem, tikai man neviens palīdzēt isti nevarēja, vismaz ne zināšanu jomā. Taču tikām galā. Neviens nebi-

ja nesekmīgs, neviens skolu nebastoja. Jā, reizēm arī tagad man diena tā skrien uz priekšu, kad Samanta nāk no istabas un saka, ka viņai tagad pusdienlaiks, bet es pat neesmu sākusi neko gatavot. Arī manā atvilktnē stāv Rolltoni un saldētavā pelmeņi, bet griķu un tualetes papīrs regulāri aptrūkstas (smejas).

Domāju, ka daudzi ir manījuši tavus skaistos galda klājumus ar ko daļies sociālajos tīklos. Kā atklāji sevī šo talantu?

Es nezinu, vai to var nosaukt par talantu, bet paldies! Es neesmu liela dzimšanas dienu svinētāja, izņemot bērnu ballītes, protams, bet, kad man tuvojās trīsdesmitā jubileja, vīrs skubināja, ka to gan vajag atzīmēt. Tā kā esmu no tām, kas vai nu dara, vai nedara nemaz, tad es arī tā nopietni pieķēros visam klāt. Rezultāts patika pašai un ciemiņiem, tikai nevienas bildes pašai nepalika, tāpēc atkārtēju uz nākamajiem svētkiem, un tā tas aizgāja. Es varētu teikt, ka tā ir sava veida meditācija. Es reizēm saskatos dažādas idejas, tad salieku savā galvā kopā, bet dzīvē jau viss izskatās savādāk. Reizēm uzlieku kaut ko, apeju ap galdu un noņemu nost, bet reizēm viss sanāk vēl labāk, nekā biju izdomājus.

Smieklīgs jautājums, bet vai tev atliek arī laiks hobijiem? Un ja jā, tad kādiem?

Man ļoti patīk lasīt grāmatas. Ilgu laiku es to nevarēju darīt, jo laika bija par maz, vai arī jālasa bija tas, ko negribējās, bet augstskola prasa. Nu esmu atguvusi šo iespēju, kamēr ir atelpa starp sesijām. Reizēm grāmata tā aizrauj, ka, paskatoties pulkstenī, nesaproti, vai jēga vairs iet gulēt. Vēl man patīk gatavot un rušināties pa dārzu, arī tā ir sava veida meditācija.

Pastāsti par saviem ģimenes ceļojumiem?

Mums ir tāda tradīcija, pirms kaut kā jauna vai kaut kam noslēdzoties, visiem kopā kaut kur aizbraukt. Pašreiz tie ceļojumi ir tepat pa Latviju vai pie kaimiņiem lietuviešiem, igauņiem, bet noteikti dosimies arī kaut kur tālāk, kad tas vispār būs iespējams. Pavasarī ceru aizbraukt uz Kuldīgu. Man patīk aizbraukt un arī palikt šajā vietā pa nakti, lai nav kaut kāda skriešana, steiga. Parasti Rolands ir tas, kas pirms brauciena īd, ka laika nav, darbi gaida, bet ceļojumā ir lielākais jautrības uzturētājs. Mani reizēm nosauc par prieku bojātāju, jo es mūžīgi visu plānoju un man nepatīk, ja kaut kas neiet pēc grafika.

Kas tevi visvairāk kaitina cilvēkos?

Ciest nevaru augstprātīgus cilvēkus. Es nemaz negribu vairāk šo jautājumu komentēt, lai nesāktu viedties un sprau-

slot (smejas).

Kā tev visvairāk trūkst šajā laikā, kad valstī tik daudz aizliegumu?

Man pietrūkst tās pašas ceļošanas, kad tu vari ne tikai apskatīt vietas, dabu, bet vari ieiet kādā ēstuvē, pasēdēt, parunāt ar cilvēkiem. Man ir skumji, ka cilvēkiem jāzaudē darbs. Mani kaitina, ka citi var turpināt darīt visu to pašu, ko iepriekš, kamēr es sēžu mājās un ievēroju ierobežojumus. Mani mulsina cilvēki, kas par šo situāciju atļaujas pasmieties. Arī man ir savs viedoklis par to visu, taču, ja man ir tik vien kā jāpasēž mājās un jāuzvelk maska, es to darīšu, jo esmu atbildīga pret citiem. Es ticu un ceru, ka tas drīz beigsies, jo mēs tiešām visi esam no tā saguruši.

No kurienes tev lielais optimisms un pozitīvais skatījums uz dzīvi. Vai tam ir kāda recepte?

Nav jau tā, ka arī es „nesabižojos”, nesaniķojos uz Visumu un cilvēkiem apkārt. Arī man ir melnās dienas, taču es ar sevi „parunāju” un sevi sapurinu. Man taču pieder tik daudz! Ak, dieniņās, ja kāds zinātu, kā es bērniībā sapņoju kaut par pusi no tā, kas man ir tagad. Nu par ko man būt negatīvai, ja es esmu tik laimīga? Parasti jau ar savu dzīvi neapmierinātie iet un bubina apkārt, lai pašiem paliktu vieglāk.

Apbrīnojama ir jūsu ģimenes vēlme iegādāties un atjaunot tik senu lauku māju. Un jums ir izdevies „Briežkalnus” izveidot par skaistu un mājīgu ģimenes namu. Pastāsti, kā jums ritēja ceļš uz savu sapni?

Mmm, vienmēr sasmaidos, kad domāju par saviem „Briedīšiem”! Mēs ilgi meklējām savu mājiņu. Negribējām dzīvot prom no sava pagasta, jo te mums mācās bērni un arī Rolanda mīlestība pret zemi neļāva nemaz domāt par pārceļšanos. Kad domas par savu mājiņu bija mazliet saplakušas, tad Elga it kā jokojo izmeta, lai ņemot „Briežkalnus” par vasarnīcu. Sarunājām apskatīt ēku un atlika tikai ieiet iekšā, kad bija skaidrs, ka šī māja mūs ir atradusi, nevis mēs to! Viņa kļuva tik mīļa. Darbs ir ieguldīts liels un vēl daudz jādara, taču zinu, ka tas ir tā vērts. Manuprāt, tikai šeit mēs sākam tā pa „īstam” dzīvot. Šī ir viena no lietām, par ko es maziņa sapņoju – par savu māju ar baltu žodziņu. Sētiņas man nav, bet uzvārds man ir balts!

Paldies Indirai par sarunu! Atkal un atkal mēs varam gūt apstiprinājumu tam, ka sapņot noteikti vajag, jo, ja tev būs arī gribasspēks, tad sapņi kļūs pa īstenību. Tik jauki, ka mūsu pagastā dzīvo gaiši un darbīgi ļaudis. Lai piepildās arī visi jūsu turpmākie plāni un ieceres!

Dace Kalniņa
Foto no ģimenes arhīva

2021. gada februāris

Nominante

PAGĀJUŠĀ GADĀ VIENA NO NOMINĀCIJĀM „OŠUPES PAGASTA GADA CILVĒKS IZGLĪTĪBĀ” TIKA PIEŠKIRTA – **INETAI STRODEI**. BRĪNIŠĶĪGS CILVĒKS AR LIELĀM DOTĪBĀM, SKAISTU BALSS TEMBRU, SABIEDRISKA UN ATSAUCĪGA. VISVAIRĀK MANĪ IZBRĪNU RADA TAS, CIK STIPRS VAR BŪT CILVĒKS! UZAICINĀJU INETU UZ INTERVIJU, PROTAMS, IEVĒROJOT VISUS VALSTS NOTEIKTOS IEROBEŽOJUMUS, UN VIŅA LABPRĀT PIEKRITA. LŪK, STĀSTĪJUMS.

Īsumā pastāsti par sevi!

Esmu no tiem cilvēkiem, kuri jau pamatskolā skaidri zināja, kas būs, kad, kā saka, „izaugšu liela”. Zināju, ka būs skolotāja. Esmu ieguvusi sākumskolas skolotāja, mājturības, mūzikas un informātikas (datorikas) skolotāja profesijas.

Tavas darba gaitas?

Skolā sāku strādāt 1998. gada septembrī. Mana pirmā darba vieta bija Ošupes pamatskola, kurā darba gaitas uzsāku kā Mazpulku vadītāja, bet jau otrajā pusgadā uzņēmos klases audzinātājas, sākumskolas, zīmēšanas un vācu valodas skolotājas pienākumus. 2001. gadā pievienojos Degumnieku pamatskolas pedagogu kolektīvam. Paralēli darbam Degumniekos, septiņus gadus nostrādāju arī Meirānu Kalpaka pamatskolā par mūzikas skolotāju.

Ko tu pasniedz skolā un ko dari vēl ārpus stundām?

Šobrīd skolā darbojos kopā ar bērniem no mazākās pirmsskolas izglītības grupiņas līdz devītajai klasei, visiem mācu mūziku. Esmu audzinātāja ļoti „feiniem”, atraktīviem un daudzpusīgiem ceturtais klases skolēniem. Sākumskolas klasē pasniedzu latviešu valodu, dabas zinības, mājturību un tehnoloģijas, sociālās zinības un vēsturi. Datoru pasaules brīnumus izdzīvojam kopā ar 4. – 7. klases skolēniem. Vadu divus vokālos ansambļus, modernās mūzikas studiju un skolas avīzi „Kabata”. Tā ka darba apjoms visai plaši.

Zinu, ka esi klases audzinātāja ne pirmo gadu: cik reizes tev ir bijis tas gods būt audzinātājam un cik audzēkņi arī ar tavu palīdzību izgājuši lielajā dzīvē?

Maniem pirmajiem audzēkņiem nu jau ir vairāk kā trīsdesmit gadu. Pie manis mācās viņu bērni. Nekad neesmu skaitījusi savas audzināmās klases. Lielajā dzīvē, kā pamatskolas absolventus, esmu izvadījusi tikai vienu klasi – 19 lieliskus, talantīgus un darbīgus jauniešus. Ar viņiem man allaž bijusi īpaša saikne – kopīgi klases vakari, picu cepšana, nakts trasītes pat pēc izlaiduma. Pabūts kāzās, sagaidīti viņu bērniņi, izjuts neveltots prieks par viņu lielajām un mazajām veiksmēm un sasniegumiem. Allaž esmu savīļnota, ja bijušie skolnieki vai absolventi uzrunā un apvaicājas par manu skolas ikdienu vai paši pastāsta par savām dzīves gaitām. Sociālie tīkli arī ir brīnumlīdzeklis, lai uzzinātu daudz nezināmā. Caur tiem esmu sarakstījusies ar bijušajiem audzēkņiem, esmu aicinājusi sadarboties pasākumu organizēšanā ar tagadējo klasi. Ir tādi jaunieši, par kuru dzīvi pēc skolas absolvēšanas vairs nav zināms nekas, bet ir tādi, kuri ar lepnumu pastāsta, ko dara, kur strādā vai mācās.

Tavas spilgtākās atmiņas par skolēniem?

Diezgan spilgti atmiņā palikušas gatavošanās un daudzās dalības zēnu vokālistu konkursā „Aiviekstes laksti-

galas”, kurš veltīts operdziedātājam Jānim Zāberam. Īpašs prieks ir tad, ja arī pēc skolas beigšanas puīši nekautrējas un ar prieku atceras šos muzikālos piedzīvojumus, kuros nemaz nebija viegli sacensties ar mūzikas skolu dziedātājiem. Ar prieku atminos Jāņa Kruškas, Airtona Lapsas, Nila Iesaliņa, Jura Ķevera, Guntara Pleša, Ralfa Bormaņa, Aksela Kozuļa, Toma Šķēla, Rūdolfa Iesaliņa, Renāra Zondara (atvainojos, ja kādu esmu piemirsusi) mēģinājumu procesus, augstos sasniegumus konkursos, atzinības vārdus no profesionālās žūrijas. Mums ir talantīgi bērni! Man vienmēr ir laimējies būt atraktīvu skolēnu audzinātājam. Esmu pārsteigta gan ar pašsacerētām dziesmām un dzejām, gan pašceptām kūkām. Esmu lutināta ar ziediem. Pat izpušķots satiksmes autobuss ar visiem audzēkņiem man ir bijis pakaļ, lai vizinātu mani uz skolu.

Kāda klasīte tev ir tagad?

Jau minēju, ka esmu audzinātāja ļoti daudzpusīgai un talantīgai „ceturtišu” kompānijai. Esam kopā jau ceturto gadu, bet, kā ierasts, sākumskolas posms ar to noslēdzas un šie superīgie bērni man būs jāatdod kādai citai „skolas mammai”. Kopā esam piedalījušies

turpinājums 6. lpp.

turpinājums no 5. lpp.

vairākos starptautiskajos eTwinning projektos, iestudējuši augstu novērtētus popielu priekšnesumus, piedalījušies dažādos pagasta bibliotēkas pasākumos ar bibliotēkari I. Kokari, esam priecējuši pagasta bibliotēkas lasītājus ar pašu iestudētām Ziemassvētku teātra izrādēm, esam rakstījuši sirsnīgus apsveikumus vientuļajiem sociālās rūpes centra ļaudīm, daudz muzicējuši un dziedājuši. Mani audzēkņi apmeklēja mūzikas, mākslas un sporta skolas nodarbības. Ar viņiem nekad nav garlaicīgi! Mēs mācāmies viens no otra.

Tagad, pandēmijas laikā, kā ir mācīt bērnus attālināti?

Esam kļuvuši virtuāli un fiziski neaizsniedzami. Jau martā es realizēju daļu mācību stundu tiešsaistē, lai redzētu bērnu un viņš uzveru manu teikto. Šis mācību process nav nedz viegls, nedz patīkams. Skolēniem un arī skolotājiem ir nepieciešama īsta komunikācija. Latviešu valodu un dabas zinības realizēt attālināti nav neiespējami, bet ar katru nedēļu kļūst arvien nomācošāk, jo, lai bērnu ieinteresētu un aizrautu, ir jādodomā jaunas metodes, paņēmieni un mācīšanas formas, kas aizņem lielu daļu skolotāja brīvā laika. Mācot datoriku, grūtības sagādā bērniem pieejamo datorierīču aprīkojums un programma-tūras. Es nevaru pieprasīt būt tam, kas nepieciešams, tamdēļ stundās strādājam ar to, kas ir pieejams visiem skolēniem klasē, bet mācību vielu, ko nav iespējams apgūt attālinātajā mācību procesā, mēs paveiksim, kad tiksimies. Dziedāt attālināti pilnībā nav iespējams. Solo – jā, bet ar to jau viss nebeidzas. Mēģinām visi kopā klausīties mūzikas piemērus, bet arī tas ir apgrūtināts, jo interneta ātrums katrā mājā ir citāds. Es praktizēju metodu – iedziedu bērniem dziesmu un aicinu viņus dziedāt kopā ar mani, esot katram pie savas viedierīces un katram savā vēlamajā laikā. Vairums bērnu dziesmas iefilmē vai ieraksta balss ierakstā un sūta man savus veikumus. Te jāsaka milzīgs paldies vecākiem, kuru telefoni ir noslogoti, dienas darbi ir pārplānoti un pielāgoti mazo bērnu skolas grafikam. Arī es esmu mamma, kuras bērni mācās attālināti gan vispārīgglītojošajā, gan mūzikas skolā.

Tev ir tavas „Harmonijas” meitenes, noteikti arī viņu tev pietrūkst šajā laikā?

Bez šaubām, šis laiks liek novērtēt vērtības un prioritātes. Manas „Harmonijas” meitenes ir viena no vērtībām

manā dzīvē. Skumji, ka kopīga dziesma mums neskan, bet kopīgas domu un viedokļu apmaiņas ik pa laikam notiek. Klausāmies radio, iesakām kolektīva saziņas vietnē jaunas dziesmas mūsu repertuāram.

Mūsu pagastā kultūras aktivitātes ir ļoti augstā līmenī un es brīžiem domāju, kā būs, kad visi ierobežojumi beigsies – vai mēs nebūsim kļuvuši kūtri un pasīvi. Vai būsим tajā līmenī, kur bijām?

Pārvarēsim šo dzīves posmu un ar jauniem spēkiem, ražīgi strādājot, radīsim jaunu kultūras dzīvi!

Mani ļoti iedvesmo tavs spēks un varēšana spēlēt, zinu, ka tev padodas arī vadīt pasākumus?

Tāda nu es esmu – spēlēt un dziedāt ir mana būtība. Runājot par pasākumu vadīšanu – tie ir reti un īpaši gadījumi – mīļiem un tuviem cilvēkiem. Būt par vedējmatī vai jubilejas vadītāju varu tikai savējiem. Cilvēka vēlmes un intereses man ir svarīgas.

Tavs spēks spēlēt bērēs, kas tevi stiprina? Kā izdodas dziedāt, kad reizēm gribas arī kādu asaru nobirdināt?

Ar laiku un pieredzi esmu kļuvusi stiprāka, emocijas nelaižu sevī iekšā, bet ne vienmēr man tas izdodas. Dažkārt asara izspraucas pilnīgi sveša cilvēka atvadu ceremonijā. Ir bijušas reizes, kad dziedu un asaras pār vaigiem rit kā pupas, bet citkārt dziedu un skatos koku galotnēs, vai lūkojos tālumā un esmu nosvērta un stipra. Ir situācijas, kad spēlēju un dziedu cilvēkam, kurš pats mani ir uzaicinājis uz savām bērēm un pat pieteicis kādu īpašu dziesmu. Ir bijušas reizes, kad jāizpilda aizgājēja tuvinieku lūgums. Un ir situācijas, kad cenšos iedziļināties cilvēka būtībā un dzīves gājumā un cenšos pielāgot savu repertuāru. Dziedāšana daudzreiz aizskar palicēju dvēseles stīgas vairāk kā runātie atvadu vārdi. Par šo tēmu man būtu daudz atmiņu, emociju un novērojumu, bet tas lai paliek maniemi memuāriem.

Pastāsti par saviem hobijiem, zinu, ka fotografē, brauc ekskursijās!

Nav manā hobiju sarakstā nekā īpaša un specifiska – patīk apstādināt mirkļus fotogrāfijās, lasīt autobiogrāfiskas, reālu laiku un vietu grāmatas un žurnālus, aizrauj tamborēšana un adīšana, dažkārt top pa kādam pīrāgam vai plātsmaizei. Ļoti, ļoti patīk būt kopā ar saviem mīļajiem – apceļot mūsu mīļo Latviju un pat necilās vietās atrast kādu skaistumu dvēselei.

Runājam tikai par darbu un sa-biedriskajām lomām, bet esi taču arī mamma un māju saimniece, kādi pienākumi tev ir mājās?

Mūsu mājās nav strikti nodalīti sieviešu un vīriešu darbi, bet man jau gan vairāk tomēr tiek tie sievišķīgie – ēst gatavošana, mājas uzkopšana, puķudobju un dārza ravēšana, govju slaukšana, sekošana līdz saimniecības finansiāliem jautājumiem – rēķini, maksājumi, atskaites, ražošanas plāni utt. Viss, kas pieder pie zemnieku saimniecības.

Ko tu jau tagad redzi savos bērnos un ko varbūt vēlies redzēt vēl pēc gadiem?

Savos bērnos redzu savus un Valdiņa gēnus – mākslas un darba prieka apvienojums. Vēlos, lai viņi izaug par kārtīgiem un labiem cilvēkiem. Lai lepojas ar savām mājām, ģimeni, vecākiem un vecvecākiem. Lai mīl savu dzimto zemi un nemeklē laimi svešās zemēs. Lai vienmēr viens otru atbalsta, saprot un novērtē.

Ko tu esi paņēmusi no saviem vecākiem?

No mammas un tēta esmu mantojusi muzikālos gēnus, prasmi svinēt svētkus, rūpēties par saviem tuviniekiem, izturēties ar cieņu pret līdzcivīkiem, vēlmi darboties laukos un būt neatlaidīgai.

Vai tev patīk dzīvot mūsu pagastā, kāpēc?

Ir vieni skaisti dziesmas vārdi, kas aplicina manu patīkšanu dzīvot tieši šeit un nekur citur: „Te ir tā zemes mala, kur saule man aust un riet, tās katra smilga tik pazīstama, ka aizvērtām acīm var iet. Te ir tā zemes mala, kurai lemts manai Tēvzemei būt...” (šo dziesmu dziedājam valsts prezidenta pilī, kad mūsu pagastam piešķīra pagasta ģerboni). Ošupes pagasts – uz attīstību vērst, sakopts, jauniešiem saistošs, spēcīgām zemnieku saimniecībām, uzņēmīgiem un talantīgiem cilvēkiem bagāts, ar savām tradīcijām, vērtībām un prioritātēm. Man patīk būt vienai no Ošupes pagasta ļaudīm!

Vēlējums!

Lai mums netrūkst stipru ģimeņu, darba spara, drosmes, lepnuma par vietu, no kuras nākam, patriotisma, veselības un pāri visam mīlestības!

PALDIEN PAR JAUKO INTERVIJU.
LAI SPĒKS, SMAIDS UN PRIEKŠ!

Ināra Baltā
Foto no personīgā arhīva

VAI TU ZINĀJI KA ...

- Ošupes pagastā pēc statistikas datiem ir 943 iedzīvotāji. No tiem vīrieši – 491 un sievietes – 452. Prieecē, ka daudz ir jauniešu un bērnu kopumā līdz 18 gadiem – 138. 2020. gadā dzimuši septiņi bērniņi, bet nomiris 21 cilvēks.

- Mūsu pagasta biteniekam Vairim Stafeckim ir ļoti garšīgs medus, tas ir tik labs, ka brūnais meža valdnieks lācis ir ļoti biežs ciemiņš viņa dravā un šo gardumu bauda bez saimnieka ziņas. Dravu, kas bija Kujas upes krastā, ķepainis „aplaimojis” ar regulāru apciemojumu. Divu mēnešu garumā katru nedēļu pa divām reizēm. Saimnieks dravu pārvietoja tālāk, bet nelūgtais viesis tāpat atrada. Arī citas dravas neesot smādējis. Ir dzirdēts, ka lāči baidās no trokšņiem, tādēļ vienā no stropiem tika atstāts ieslēgts radio, bet ķepainim tas netraucēja. Tad nu likta lietā cita gudrība – lāčiem nepatīk smakas. Stropu tuvumā izlikti izlietoti bērnu pamperi, bet labuma nekāda. Vairis iegādājies spēcīgu elektrisko ganu, ko apjosis dravai, lācis nebaidījās. Viņi kļuvis pavisam sabiedriski! Pat to dravu, kas bija 100 metrus no apdzīvotas mājas, lācis apciemojis. Un tā tas turpinās jau divus gadus. Secinājums – medus Vairim stropos tik garšīgs, ka nav iespējams lācim no tā atturēties, lai arī kādi šķēršļi būtu likti ceļā! Varam pasmaidīt, bet zaudējums liels...

- Lielākais joku plēsējs mūsu pagastā ir Uldis Dekters. Viņa hobiji ir krāt anekdotes, protams, ar tām padaloties savā mednieku kolektīvā, veikalā, kaut vai sastopot ceļā kādu draugu. Ar lepnumu viņš pastāstīja, ka krājumā ir 1000 anekdotes, ievietotas īpašās mapēs. Un tās joku tēmas visdažādākās, protams, par dzīvi un sadzīvi. Kā jau tas sen teikts, katra anekdote jau no dzīves situācijas vien ir radusies...

Un vēl – viņš ir viens no tiem pagasta ļaudīm, kurš sakrājis un glabā visas „Klānu Vēstis” no pirmā numura līdz pēdējam, kurš ir 226. Sīkāk par Uldi – intervijā nākamajā numurā.

- Mūsu pagastā ir viena „feina” kūku cepēja – Zita Zondare Vītoliņa. Viņas ceptās tortes ir ne tikai garšīgas, bet, liekot lietā māksliniecisku talantu, interesanti noformētas. Katram pasūtītājam par viņa tēmu – vai par godu kādam notikumam vai gada skaitļiem. Arī garnējums ir ļoti gards.

- Ieva Iesaliņa krustdūrienos izšuj gleznas ar skaistiem dabas skatiem, ziediem. Apskauzama pacietība, izdoma un darbs. Pati atzīst, ka šim hobijam nodoties var tikai ziemas mēnešos, kad dārzā ir miera periods. Viņas pūrā jau

darinātas septiņas, bet lielākā daļa tiek atdāvināta. Vaicāta, kā tad nonākusi līdz šādai nodarbei, atzīst, ka, ciemojoties kādās mājās, pamanījusi šādu rokdarbu pie sienas, sākusi interesēties, iegādāties materiālus un šūšana kļuvusi mīļa.

- Kādi gan nav hobiji! Piemēram, man ļoti interesanta šķiet Anitas Tomiņas aizraušanās. Viņa krāj kartiņas ar rozēm. Katra savādāka, viena par otru krāšņāka un to skaits ir simtos!

- Pārsteidzošs hobijs Vilmāram Kononam. Aptuveni jau divus gadus viņu aizrāvusi vēja zvanu darināšana no koka. Vienreiz tādus nopircis tirgū un šis izstrādājums ļoti ieinteresējis. Darbs prasa lielu uzmanību un centību. Darinājumi gan vēl neesot daudz, bet desmitos gan jau būs skaitāmi. Darbs ar koku kā saruna ar otru. Lieliska dāvana citam, un prieks darinātājam!

- Degumnieku centra kūtiņās kāda pensionāre, kas vēlējas palikt anonīma, izveidojusi tādu kā mazu dzīvnieku patversmi. Sieviete rūpējas par pamestiem, sasistiem, nevienam nevajadzīgiem, izsalkušiem kaķiem. Lai arī pensionāre lūdza neminēt viņas vārdu, tomēr uzteicami, ka ir tik labestīgi cilvēki, kas palīdz dzīvniekiem no visas sirds. Šo pašreizējāgo darbu darot jau 20 gadus, kopš pārdota gotiņa, tā kaķi palikuši un pieraduši, jo slaukšanas laikā tie cieni ar pienu. Katru rītu astoņos un pēc pusdienā trijos kundu nes mielastu kaķiņiem. Ēdienu viņa sarūpē par savu pensiju, dzīvnieciņi tiek baroti gan ar pirktu kaķu barību, gan kādu desu un šad tad kaķiem tiek tas, kas paliek no saimes galda. Dažas kaķenes sterilizētas par pensionāres līdzekļiem. Viņa pastāsta, ka bijusi kaķene, kas nodzīvojusi divdesmit četrus gadus, tagad esot tāda, kas sniegusi jau divdesmit gadu vecumu. Pārējie kaķi ir jaunāki, kas pamesti likteņa varā,

bet tagad sievietes aprūpēti.

- Visbeidzot, vai jūs zinājāt, ka mūsu pagastā ir ļoti interesanti un latviski māju nosaukumi. Piecos māju nosaukumos ir **cilvēku vārdi**: *Imantas, Dzidras, Rasiņas, Veltas, Tāivaldi*, divpadsmit mājas, kuru vārdos ir **dzīvnieku nosaukumi**: *Lauvas, Aļņi, Caunes, Briediši, Gaiļubirze, Lāči, Briežkalni, Lāčudruva, Skudrukalns, Taureņi, Pūcītes, Jaunkranči*, trīspadsmit mājām dots nosaukums, kurā dzirdams kāda **putna nosaukums**: *Vālodzes, Dzērvītes, Krauklīši, Vanadziņi, Gaiļubirze, Gulbīši, Pūcītes, Cīruļi, Irbītes, Strazdiņi, Lakstīgalas, Putniņi, Slokas*. **Koku** un ar tiem saistītu lietu nosaukumus varam saņemt pavisam trīsdesmit mājas vārdos, ielu nosaukumos: *Ozoliņi, Ozoldruva, Vītoliņi, Lazdurozes, Eglaines, Mizozoli, Lazdas, Eglītes, Birzītes, Elksniši, Osīši, Palmas, Atvases, Pumpuri, Ieviņas, Apšītes, Ceriņi, Siliņi, Meža iela, Liepu iela, Priedītes, Skaidas, Arumbirze, Stūrmežs, Skujenieki, Viksniņas, Kokāji, Krievbirze, Kārkļaiņi, Liepāres*. Ir astoņpadsmit **ar augiem saistīti** māju nosaukumi: *Papardes, Mētrāji, Ziedoņi, Asni, Meldri, Vārpas, Zīles, Brūklenāji, Vizbulji, Niedrāji, Burkāni, Niedrītes, Ziedi, Ataugas, Dārznieki, Rožlauki, Rugāji, Dravas*. Pamanījām arī māju nosaukumus, kuros ir **salu** nosaukumi, interesanti, kāpēc, jo pagasts ar salām nav bagāts, bet mums ir *Melnasalas, Inkārsalas, Augstāsala, Jaunrupsala, Grīvu sala*. **Kalnu nosaukumi** saklausāmi ir – *Skudrukalns, Sauleskalns, Paurukalns, Aizkalniņi, Kalniņi, Kalnzemji, Kalnieši, Kalzemnieki, Veckalniņi, Kalnagals, Egļukalns, Apšūkalns* divpadsmit māju nosaukumos. **Ģeogrāfiskie** nosaukumi dzirdami vienpadsmit māju nosaukumos: *Saulītes, Miglas, Vējiņi, Upītes, Ezernieki, Noras, Ariņi, Rozīņas, Straujas, Stūrīši*.

Ināra Baltā

Ai grāmata spogulis ir,
Kur pagātni,
Kur vēstures ceļus pārstaigāt.
Bet bieži, ai bieži
Ar greizie spoguļi top.
Melu un ļaunuma
Impērijās,
Skaistas un pareizas
Lietas negatavo.

Jūlijs Augusts Trops
2021. gada 17. janvāris

Tik daudz mums dainu!
Var arī nozagt, apklusināt,
Zem tepikīša pabāzt-
Tauta tautas dziesmu
Trūkumu nepamanīs...
Augstu sēdošie „inteleģenti”
Augstas varas klausa
Un apklusina ar!
Kāpēc neskandinām sen jau
Latvju karavīru dainas?
Lai latvju brīves vīru
Piemiņa taptu mūžīga
Saules gaismā!

Jūlijs Augusts Trops
2021. gads 29. janvāris

Bibliotēkas ziņas

Janvārī visas bibliotēkas saņēma brīnišķīgu ziņu – no 12. janvāra atļauta grāmatu izsniegšana klātienē! Gan lasītāju pieplūdums 18. un 19. decembrī (pirms bibliotēku slēgšanas), gan 12. janvārī, liecina par to, ka mūsu pagastā ir pietiekoši daudz lasītāju. Tas priecē!

Paģājušajā gadā Degumnieku bibliotēkā bija 163 aktīvi lasītāji, no tiem 56 bērni. Paldies čaklākajām lasītājām- Mārai, Veltai, Anitai, Zinaīdai un Vijai! Sevišķi liels prieks par jaunās paaudzes čaklākajiem lasītājiem – Ikaru, Madaru, Katrīnu un „Saulsazāķēniem”!

2020. gadā Degumnieku bibliotēkā gan par pašvaldības līdzekļiem, gan LNB projekta „Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ietvaros, gan dāvinājumos no juridiskām un privātpersonām saņemtas 205 jaunas grāmatas. Abonēto preses izdevumu skaits – 269. **Lasītākās grāmatas iepriekšējā gadā bija gan latviešu, gan ārzemju autoru darbi:**

I. Freimane „Kafija diviem” (10 izsniegumi);

Dž. Moja „Joprojām es” (10 izsniegumi);

L. Brīdaka „Atbalss bez balss” (10 izsniegumi);

D. Judina „Dēls” (10 izsniegumi);

L. Kovaļova „Svešinieki” (9 izsniegumi);

E. Nuotio „Viramātes zobs”(9 izsniegumi.)

Populārākie žurnāli aizvadītajā gadā bija „Privātā Dzīve”, „Praktiskais Latvietis”, „leva”, „levas Stāsti” un „Zintnieks”.

Arī 2021. gadā jaunās grāmatas paredzēts iegādāties vienu reizi mēnesī. **Janvārī bibliotēka par pašvaldības līdzekļiem iegādājusies šādas grāmatas:**

J. Veinberga „Mākoņaina nakts”,

D. Judina „Tukšais nams”.

L. Kota „Cilvēks ar zilo putnu. Anšlavs Eglītis”.

K. Pētersone „Valstsvīrs Anatolijs Gorbunovs”;

Dž. Devero „Nozagtie laimes mirkļi”;

Dž. Veika „Sestdienas rīta skrējieni parkā”;

O. Gromova „Cukura bērns”;

G. Služitejs „Savēlīga dienas”;

K. Lekberga „Zelta būris”;

Š. Linka „Pagātnes ēnas”.

Grāmatas pusaudžiem:

Ē. Hantere „Klanu kaķi”(9. grāmata);

Dž. Kinnijs „Grega dienasgrāmata” (15. grāmata);

Grāmatas pirmsskolas un skolas vecuma bērniem:

I. Pikovs „Tuk- tuk!”;

A. Manfelde „Pasaka par sniega kurmi”;

A. Erne „Ko darām ziemā?”.

Lūdzu izvēlies, nāc uz bibliotēku, saņem grāmatu un lasi!

Bibliotēkā pieejami arī preses izdevumi – laikraksts „Stars”, žurnāli „Annas Psihologija”, „leva”, „Privātā Dzīve”, „levas Stāsti”, „Lauku Māja”, „Praktiskais Latvietis”, „Mājas Viesis”, „Zintnieks”, žurnāls „Ilustrētā Junioriem” bērniem. Bibliotēka abonējusi arī žurnālus „levas Veselība” un „100 Labi Padomi”.

Degumnieku bibliotēkas Facebook lapā līdz 17. februārim notiek fotokonkurss „Skaistā ziema Ošupes pagastā”. Esi aktīvs un nobalso par sev tīkamāko foto!

Iepriekš minētajā vietnē notiek arī viktorīna „Klānu Vēstīm – 26”. Viktorīnas jautājumus sagatavojusi Ilze Purpļeviča.

Lai apmeklētu bibliotēku, iepriekš vēlams pieteikties pa tālruni 64829589 vai e-pastā degumniekubiblioteka@madona.lv Šobrīd bibliotēkā drīkst atrasties tikai 1 apmeklētājs, neuzkavējoties ilgāk par 10 minūtēm. Arī datorpakalpojumi nepieciešamības gadījumā pieejami līdz 10 minūtēm. Obligāti jālieto sejas maska!

Visiem stipru veselību un lielu lasītāju prieku vēlot, bibliotēkas vadītāja

Valentīna Kruška

2. februārī tiek atzīmēta Starptautiskā Mitrāju dienu!

Starptautiskā Mitrāju diena ik gadu tiek atzīmēta 2. februārī un katru gadu tiek izdalīta atsevišķa tēma, kurai tiek sabiedrībā pievērsta lielāka nozīme. 2021. gada tēma ir „Mitrājs un ūdeņi”, uzsvāru liekot tieši uz saldūdens resursiem uz to pieejamību, kvalitāti un izmantošanu.

Lai gan organizēti pasākumi šobrīd nav atļauti, Lubāna mitrāja informācijas centrs aicina, ievērojot drošības pasākumus, pašiem iepazīt mitrājus – doties pārgājienos gar upēm, apkārt ezeriem un purvos. Izzināt mitrājus!

Arī mūsu dabas liegums „Lubāna mitrājs” ir iekļauts starptautiski nozīmīga mitrāju teritoriju sarakstā. „Lubāna mitrājs” ir lielākais iekšzemes mitrājs Latvijā ar kopējo platību 51 344 ha.

Starptautiskas nozīmes mitrāji tiek dēvēti arī par Ramsāres vietās, jo šāds vārds

ir dots konvencijai, kas apvieno visus nozīmīgos mitrājus. Konvencijas mērķis ir nodrošināt visu veidu mitrāju aizsardzību un saprātīgu izmantošanu, atzīstot, ka mitrāji kā ekosistēmas ir ļoti nozīmīgi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, kā arī cilvēku labklājības nodrošināšanā.

Mitrājiem ir nozīmīga ekonomiskā, zinātniskā, kultūrvēsturiskā un rekreācijas vērtība. Tie regulē ūdens režīmu, palīdz samazināt plūdus, veic ūdeņu attīrīšanu un papildina ar ūdeni gruntūdeņus. Mitrāji ir arī nozīmīgi klimata pārmaiņu samazināšanā, jo tie piesaista ievērojamu daudzumu no pasaules sauszemes oglekļa krājumiem. Mitrāji ir arī dzīvnieku neskaitāmām augu un dzīvnieku sugām.

Ilze Sauša,

Lubāna mitrāja informācijas centrs

LĪDZJŪTĪBAS

MIRUŠĪ

*No Tevis tik daudz bija ko gūt.
Tavas pēdas ir dziļas, tās nepazūd,
Mums atmiņās vēl ilgi kopā būt ...*

Uga Sproģis

miris 14.12.2020. 25 gadu vecumā

Ādolfis Miķelis Vaskis

miris 28.12.2020. 79 gadu vecumā

Ināra Uzuniece

mirusi 02.01.2021. 66 gadu vecumā

Jānis Bārbals

miris 02.01.2021. 70 gadu vecumā

Visvaldis Rudzis

miris 23.01.2021. 90 gadu vecumā

*Vēl bija jādzīvo,
Vēl jāskata bija daudz dienu spožums
Un klusās naktīs sapņiem jāļaujas.
Vēl daudz bij ņemams, dodams,
mijams,
Bet stunda nolikta bij dvēselei,
Kad mieru rast.
(Rainis)*

Skumju un atvadu brīdī izsakām visdziļāko līdzjūtību **Jānim un viņa tuviniekiem**, pāragri pavadot **brāli** klusajā mūžības ceļā.

Kristīne ar mammu

ZIŅAS NO FELDŠERPUNKTA

**Martā dakteris R. Rudzāts
pacientus Degumniekos
nepieņems.**

**Vizītei pie S. Saulītes
obligāta iepriekš
pieteikšanās t. 22023737**

Esam saprotoši un cienām cits citu.

Izdod Ošupes pagasta pārvalde

Degumnieki. Tel. 64829604,

Reģ. apl. Nr. 1640

Atbildīgā par izdevumu **Dace Kalniņa,**

tel. 28893026, E-pasta adrese: dace.

kalnina@madona.lv

Iespiests SIA „Erante” tipogrāfijā, tel.

25767030

Tirāža 350 eks.